

Notitser

til

Thronhjems Omegns Flora

af V. Storm,

II.

(Fortsat fra Selskabets Skrifter 1885).

Not. 1 = Notitser til Thronhjems Omegns Flora I.

Bl. Bidr. 86 = A. Blytt. Nye Bidrag til Kundskaben om Karplanternes Udbredelse i Norge. Chria. Vidsk. Selsk. Forh. 1886.

Br. = Halfdan Bryn. Indberetning om en botanisk Reise (Vidsk. Selsk. Skrifter, Thronhjem 1886.)

Egnene langs Sydsiden af Thronhjemsfjorden have efter de hidtil anstillede Undersøgelser idetheletaget en artsfattigere og ensformigere Flora end dem, der stode til Nordsiden. På det sidstnævnte Sted gjenfindes nemlig for det første en Mængde, hovedsageligt af sådanne Arter, der følge Landets Vestkyst, men synes at mangle langs Fjordens Sydside — *Aspidium lobatum*, *Lycopodium inundatum*, *Holcus mollis*, *Bromus Benekeni*, *Brachypodium silvaticum*, *Carex aradoxa*, *Juncus stygius* & *squarrosus*, *Luzula maxima*, *Allium ursinum*, *Orchis mascula*, *Traunsteineri*, *incarnata*, *latifolia*, *Rumex obtusifolius*, *Valeriana officinalis*, *Tripolium vulgare*, *Hieracium saxifragum*, *Gentiana involucrata*, *Digitalis purpurea*, *Sanicula europæa*, *Sedum anglicum*, *Dentaria bulbifera*, *Sagina subulata*, *Hypericum pulchrum*, *Geranium columbinum*, *lucidum* & *pusillum*. Dernæst gå adskillige subalpine Arter, som på Sydsiden først træffes i fjernere liggende Fjeldtrakter, på Nordsiden meget

længere ned og frem til Fjorden og endelig findes her i de lunt beliggende Lier og Urer en stor Del af de nordenfjelds sjeldnere boreale og continentale Arter, om de end forekomme mere spredt end i Dalene på Sydsiden. Men af alle Trakterne på Sydsiden have neppe nogen en tarveligere Flora end Byens Omegn. Den vidstrakte Bymark på Vestsiden, hvor for en stor Del især *Calluna vulgaris* fortrænger den øvrige Vegetation og de med tarvelig Skov bevoxede Åser på Østsiden samt de mellemliggende opdyrkede marine Dannelser have aldrig haft noget tiltrækkende for botaniske Undersøgelser. Alligevel er der også i disse Trakter efter mine Undersøgelser i sidste Sommer enkelte gunstigt beliggende Strøg, hvor adskillige ellers i Trakten sjeldne Arter forekomme samlede, således paa Østsiden i Blaklien, Tomsetmarken, Ramdalen og Randlien. I alle disse Lier findes noget Alm (*Ulmus montana*), der ved en så nordlig Bredde er et Tegn paa en rigere Vegetation; i Høiden ovenfor dem går et Kalkstensdrag, der synes at have nogen Indflydelse på Vegetationen. I Bymarken er det hovedsageligt Skifferen, der er bevoxet med *Calluna* (efter N. Fl. holder den sig derimod helst til de hårdere Bergarter), medens Vegetationen på de øvrige Bergarter (efter den geologiske Undersøgelses Kort Granit og Grønsten) er en ganske anden og navnlig gjenfindes på Grønstenen på enkelte Localiteter mange af de subalpine Arter, som forhen ikke ere fundne i Thronhjems Omegn på lang Afstand; men det var først senhøstes ved et kortvarigt Besøg, at jeg blev opmærksom på dette Forhold, så at sandsynligvis disse Arters Antal ved senere Undersøgelser betydeligt vil forøges.

Da Hensigten med disse Notitser er at give en samlet Oversigt over de mindre almindelige Arters Udbredelse og Voxesteder, har jeg uddraget de vigtigste Fund, som ere gjorte af Stud. med. H. Bryn, uagtet særskilt Beretning fra ham er trykt i Selsk. Skrifter. Ellers bero på et Par Undtalelser nær alle Fund på egne Undersøgelser.

Ned Hensyn til System og Nomenclatur er som i Notitserne I, fulgt Blytts Norges Flora.

Polypodium rhoeticum, som ikke er optaget i Throndhjems Flora, forekommer neppe sjelden i høiere liggende Trakter, men er måske overseet på Grund af dens Lighed, når den er gold, med *Aspl. filix femina*, med hvilken den ofte voxer i Selskab, såsom i Uerne strax øst for Tømmerdalen i Bymarken, især stor og frodig lige nedenfor Veien mellem Gården og Pladsen ned til omtr. 200 M. o. H. Den bliver her over 1 Meter høj (efter N. Fl. indt. 1½ Fod) og har de længste Finner 22 cm. lange. Også på Nordsiden af Fjorden er den fundet (af Bryn)

Woodsia hyperborea. Sparsomt på Bjerge ved Tømmerhof øst for Aunet, på kalkholdigt Underlag; stor og rigeligt i Uerne under Rundheja og der undertiden næsten glat, måske den Overgang til *W. glabella*, som nævnes i N. Fl. I Modalen og Lensvigen (Br.)

Aspidium lonchitis er i sidste Sommer fundet paa mange nye Steder ogsaa nær Byen såsom i Rundhejuren og i Mængde i Ramdalen samt i Hougen vest om Aunet ved Tømmerhof; fremdeles har jeg seet den taget ved Haugan på Indstrinden, samt i Tangvigen ved Ingdalen; på Nordsiden af Fjorden mangesteds og i Mængde samt i Lensvigen (Br.)

Aspidium lobatum N. Fl. Tillæg p. 1233. Denne sjeldne Art, som er ny for den nordenfjeldske Flora, er af Bryn fundet på Munken.

A. angulare. I Uren under Rundheja; i Modalen (Br.) Ligeledes ny for Throndhjems Omegns Flora. Efter Norman i Byhalden ved Stenkjær.

Polystichum oreopteris I ikke ringe Mængde i Tømmerdalsuren over Vejen op mod Kobberdammen i Selsk. med *Polp rhoeticum* og mange andre Filices samt i den høiere liggende Ur under Gråkallen; fremdeles (efter Bryn) i Lensvigen og på Nordsiden af Fjorden.

Polystichum dilatatum er i nogle Trakter den i størst

Mængde forekommende Bregne, helst i Urer i Nåleskove, i andre synes den at mangle. Den savnes på Hladehammeren og langt indover Strinden, men synes at begynde sparsomt i Malvig henimod Jonsvandets Østside; på Vest- og Nordsiden af dette overalt i svær Mængde navnlig ved Engelsåsen og Moen henimod Bratsberg samt fra Fortunen gennem Passet til Tømmerhol, Bleken og Katvolden samt (if Bryn) Brøttem. På Vestsiden af Byen, foruden som nævnt i Not. I. begynder den nærmest Byen rigeligt i Hougene bag Munkvold; paa Byåsen udenfor Skifferen i stor Mængde opover til 400 M. og vestover til Bynesset, hvor den atter i Lavlandet mod Gulosen (Apothekemarken o. s. v.) var næsten forsvundet. I Lensvigen og Nordsiden cfr. Br. l. c.

P. spinulosum er ikke blot på Nordsiden, som af Bryn bemærket, men også på Sydsiden af Fjorden langt sjældnere end foregående og synes at være mere alpin; nærmest Byen har jeg, såvidt erindres, seet den på Høiderne ovenfor Klæbstigen. If. Br. i Lexvigen, o. s. v. Af Norman (l. c.) nævnes denne som forekommende på Ørlandet o. s. v. men ikke den foregående. Årsagen til at *P. dilatatum*, som er meget hyppigere end *spinulosum*, ikke er optaget i T.hjems Fl. er den, at begge af Mange ansees for Former af samme Art.

Cystopteris montana, ny for Throndhjems Omegn, forhen ikke fundet nærmere end Snåsen, forekommer rigeligt på Tømmerholbjergene på Jonsvandsiden især på mosbegrøede Steder nær Bækkene. Den er uden Tvivl afhængig af Kalkstenen, da den netop ophører med den ved Passet over til Vikeraunet. Fremdeles fandt jeg den under de store Stene i Uerne under Rundheja nederst i Granskov.

Asplenium viride. Nye Voxesteder ere: på Veien fra Humlevigen til Mostadmarken (Dr. Holmboe), Grubbe ved Selbosøen (Br.), Ramdalen samt i Mængde i Rundhejurerne.

Struthiopteris germanica begynder på Østsiden af Byen først indenfor Hladehammeren, såsom ved Grilstadbækken, på Sydsiden i Bækken ved Valgren og Stavne og er siden almindelig, men bemærkedes ikke i hele Bymarken nord for Ielven, således ikke i og omkring Tømmerdalen, hvor ellers Bregnerne

både med Hensyn til Arter og Masse forekomme rigeligt; viste sig atter paa Bynessets Nordside i Trakten mellem By og Hangren men neppe på Siden mod Gulosen.

Vi have således i Thronhjems Omegn 26 Arter af Bregner.

Phleum alpinum under Rundhejen; ellers ikke fundet nær Byen; i fjernere Fjeldbygder hyppig såsom i Mostadmarken og på Nordsiden lige til Fjorden.

Holcus mollis går (if. Bryn) i Mængde langt ind på Lexvigstranden; på Sydsiden er den endnu ikke fundet.

Milium effusum er på Sydsiden kun fundet i Klæbo (Br.) på Nordsiden er den hyppig i de fleste Lier.

Calamagrostis epigejos, som ikke er optaget i Thronhjems Flora, er i de sidste År fundet på mange Steder: ved Grilstadbækken op mod Stokkan på Lerjord, i Bakkerne bag øvre Bleken og i Randlien i stor Mængde; ved Hangren på Bynesset og Almlien på Gjedestranden; på Nordsiden (Br.)

C lanceolata, der if. N. Fl. ikke er fundet nordenfjelds, er ikke sjelden; den er fundet ved Bjerkebækken og Randlien og mangesteds så jeg den i Bratsberg og ved Jonsvandet nær Flaten samt langs Kropelven, dog ikke blot på fugtige Steder; på Byåsen, udenfor Skifferen forekommer den i de fleste Urer: i Skaret bag Tempervold 300 M. o. H., i Tømmerdalen, Uerne under Gråkallen og Rundheja, 350 M., i Uerne ved Holsvolden og mangesteds til Hangren på Bynesset; samt i Vangvigen (Br.), dens Nordgrændse.

C. pseudophragmites forekommer derimod mest på Myre; Loholtmyren, Ækerdalene ved Belboen, Myrene ved Engelsåsen ved Jonsvandet; i stor Mængde i Grøfterne mellem Havsten og Munkvold og senere ved Ferstad og Kystad.

Phragmites communis forekommer foruden på de i Not. 1 nævnte Steder, hyppigt f. Ex. langs Kongeveien mellem Stubban, Leren og Tillerbroen i Grøfterne samt på mange af Byåsens Myre helst ovenfor Skifferen og rigeligt på Bergsmyrene på Bynesset; endvidere i Trakten mellem Jonsvandet og Herjuan i Malvig o. s. v.

Aira flexuosa montana er ikke sjelden på Byåsen, på Gran-

ten, allerede indenfor Ilsvigen i Havets Niveau, men især i Fjeldregionen, under Gråkallen og Rundheja.

Triodia decumbens. Ikke blot ved Fjorden men mange-
steds på Byåsen til Kystad og Lerbroen og (if. Bryn) til Sel-
bosøen. Den går ind og nord til Beistad — og Værafjorden.

Poa glauca, som ikke er optaget i Thr. Fl., fordi den i
N. Fl. er opført under *P. nemoralis*, er almindelig; nær Byen findes
den i Mængde på Torvtage på Hladestranden, på Hladehamme-
ren, Christianstens Mure, Byåsen o. s. v.

Cynosurus cristatus har jeg fundet tilfældig på Hladeham-
meren. Efter Gunnerus ved Jonsvandet.

Festuca ovina vivipara er if. N. Fl. på Kysten hyppigere
end Hovedarten og efter Br. på Nordsiden af Fjorden, hvor jeg
også har seet den hyppigt lige ved Fjorden (f. Ex. på Thors-
hougen i Stadsbygden); på Sydsiden er det derimod ikke så;
her træffes den først i de fjernere Fjeldtrakter; nærmest har jeg
seet den stor og frodig under Rundheja.

Bromus arvensis forekom i nogle År i Mængde på Jern-
banetomterne, men synes nu at være forsvundet; fremdeles omkr.
Rotvold.

Carex pulicaris fandtes på Plateauet på Rundheja, omkr.
500 M. o. H.; i Lavlandet på mange Steder.

Carex muricata. Nye Voxsteder ere: Hladehammeren un-
der Heimstad, Marken ved Persaunet og Bakaunet, Blaklien,
Tomseturen, Blekenmarken fleresteds, ved Tillerbroen under
Randlien og i Kuseturen ved Jonsvandet samt fleresteds på Nord-
siden (Br.)

C. elongata er sjelden. Jeg har fundet den i Klæbo på
fugtig Skoveng i Dalen ved Rønningen; forøvr. er den norden-
fjelds kun fundet i Stjørdalen (Bl.) og i Ørkedalen f. Ex. ved
Rømmesmo (Nissen).

C vitilis, som forhen ikke er angivet for det Norden-
fjeldske, er af Bryn fundet i Lensvigen og fleresteds på Nord-
siden. Sandsynligvis er det også denne, som jeg senhøstes fandt
i en vanskelig bestemmelig Tilstand, på Rundheja i Selsk. med
C. pulicaris.

C. Persoonii, som ikke er optaget i Throndhjems Fl. er tem. almindelig såsom ved Ilsvigen og den øvrige Del af Bymarken.

C Buxbaumii australis (med langstilkede, cylindriske, brådspidsede Hunax), som forhen ikke synes at være fundet nordenfjelds, traf jeg på Bergsmyrene på Bynettet i Selsk. med Phragmites; Formen *alpicola* sparsomt på Myrene omkr. Tømmerdalen o. fl. St.

C. atrata. Stor og rigeligt under Rundheja, det nærmeste Voxested ved Throndhjem; den er neppe almindelig i alle Fjeldtrakter, da den af Bryn ingensteds blev bemærket; øst og syd for Byen ikke fundet nærmere end Klæbusteggan.

C. juncella, som ikke er optaget i Throndhjems Fl., er tem. almindelig; i størst Masse forekommer den, nærmest Byen, i Mølledammen ved Grilstad.

C. Hornschuchiana er if. N. Fl. sjelden nordenfjelds. Foruden at jeg ved Fjorden har fundet den sparsomt på Hladehammeren, rigeligere i Østmarken, har jeg seet den i stor Mængde på Opstrindens Myre, fra Tomset og på det øverste af Katvolden, hvor den ved Bratsbergpladsen næsten udgjorde Massen af Myrvegetationen; i Selbo er den fundet af Bryn; på Bymarken er den også ganske hyppig lige til 3 à 400 M. o. H. på Stadsbygden har jeg fundet den hyppig, ligesom også Bryn opgiver den fra mange Steder på Nordsiden samt fra Lensvigen.

Scirpus pauciflorus, der if. Bl. N. Fl. (Tillægget) ikke hører til de almindelige Planter, har jeg kun seet på Myrene øst for Gården Buan på Stadsbygden samt i Urkedalen nær Gjølme.

Eriophorum (*Trichophorum* Thr. Fl.) **alpinum** hører også til de Arter, som på Nordsiden gå overalt til Havets Niveau; på Sydsiden har jeg nærmest fundet den på Bjerkemyren og på Byåsen fra Sommersæteren, hvorfra den er almindelig i alle Fjeldbygderne.

E. latifolium, der i Thr. Fl. er opgivet som sjelden, er nu fundet tem. almindeligt, også ved Byen, såsom på Opstrindens og Bratsbergs Myre samt i Bymarken.

Som Voxesteder for **Scheuchzeria palustris** kan anføres:

Lexvigstranden (Br.), Hoplen ved Åsentfjorden samt Ørkedalen (Nissen).

luncus stygius. På Lexvigstranden noget søndenfor Bjørkesøen (Br.) Ny for Omegnens Flora.

l. alpinus, som ikke er optaget i Throndhjems Fl. er ikke sjelden og forekommer f. Ex. på Myrene mellem Tømmerdalen og Gråkallen; ligeledes på Nordsiden (Br.)

luncus squarrosus er ikke seet på Sydsiden; den er fundet på Lexvigstranden (Br.), Ørlandet (Bl.) Hitren (Norm.)

Luzula spicata forekommer uden Tvivl helst i de indre Fjeldtrakter, da den aldrig hverken af mig eller Bryn er bemærket paa Nordsiden eller af Nissen i Ørkedalen; den begynder syd for Byen ved Klæbosteggan og er hyppig på Selbofjeldene. Dog opgives den af Norman fra Ørlandet &c. i Lavlandet.

Tofieldia borealis er ikke sjelden i Bymarken (cfr. Not 1), hvor den begynder på Myrene mellem Blybjerget og Sommer sæteren med Narthecium og Erioph. alpinum (henv. 200 M. o. H.); på Østsiden fra Aunemyrene o. s. v.

Fritillaria meleagris har i de senere År vist sig forvildet nær Byen, ofte i Mængde, såsom ved Sorgenfri (Bl Bidr. 86), ved Christianssten og Hlade.

Allium ursinum, ny for Throndhjems Flora, er af Bryn fundet i Ramslierne på Lexvigstranden, samt mellem Skougdalen og Storvandet i ikke ringe Mængde. Den var forhen ikke fundet nærmere end i Stangvigen.

Convallaria polygonatum: Blaklien, Tomsetmarken, øvre Bleken, Randlien og videre i Mængde fra Tillerbroen langs den nye Vei mod Skaret ved Rønningen; i Selbo ved Grubbe samt i Haltbrækken (Br.)

Orchis latifolia er af Bryn fundet i Ramslien på Lexvigstranden; ny for Throndhjems Flora.

O. Traunsteineri. Af Bryn fundet sammesteds som foregående. Forhen neppe fundet nordenfjelds.

Gymnadenia conopsea forekommer modsat mange Orchideer meget selskabeligt og savnes ganske i mange Trakter Ligesom

i Stadsbygden (cfr. Not. I) således findes den også i Modalen (if. Br) „på Sydsiden i sådan Mængde, at Engen synes rød“. Den viser sig atter ved Brøttem i Klæbo, i Selbo samt i Mængde i Birkeljerne i Thydalen.

Listera ovata viser sig atter (cfr. Not. I og Br l. c) ved Selbosøen, som det synes efter et stort Sprang, idet den for-gjæves søgtes i alle mellemliggende ovennævnte Lier i Strinden og Klæbo.

Epipactis helleborine meget sparsomt i Tomsetlien (albens) og atter ved Grubbe i Selbo (Br.) Flere Voxesteder på Nord-siden samt Lensvigen (Br.)

Potamogeton rufescens er tem. almindelig f. Ex. i Hlade-elv hyppig, i Kropelvns Mølledamme o. s. v

P. gramineus. I Jonsvandet samt i Storvandet i Vagnvi-gen (Br.); Ørkedalen.

Om **Sparganium natans** bemærker Bryn, at den ei er op-taget i Thr. Fl. men, at den uidentivl er den almin-deligste Sparganium i det throndhjemske samt at han intet specielt Voxested har noteret.

If N. Fl. (Tillægget p. 1280) er **Sparganium affine** Schnitzl. som er anført i Thr. Fl, = S. natans Bl. Fl, medens, S. natans Lin. ikke er fundet i Norge; hvorvidt dette sidste er rigtigt, kan jeg ikke afgjøre; S. natans L. anføres af Norman fra flere Steder nordenfjelds.

Betula alpestris. Typiske Exemplarer fandt jeg på Grå-kallen, hvorfra den for længere Tid siden er angivet af M. Bl. (i Fortegnelse over norske Buskvæxter i Hornemanns Plante-lære); den voxer her fleresteds og ned til omkr 300 M. o. H. i Selsk. med **odorata** og **intermedia**, hvilken sidste forekommer tem. almindeligt i Bymarken o. s. v og efter Bryn i Lensvigen og Lexvigstranden; den første (Samme) også på Munken.

Betula nana begynder på Østsiden på Høiderne ovenfor Berg, på Loholtmyren, hvilket allerede er angivet af Gunnerus, på Vestsiden på Myrene bag Blybjerget og derfra på Nordsiden af Bymarken lige til Fjorden; ellers paa Fjordens Sydside sjel-den i det allerlaveste.

Ulmus montana er i sidste Sommer fundet spredt på flere Steder nær Byen: i Blaklien, rigere og frodigere i Tomseturen, ved Lien, og i Randlien sparsomt til Rønningskaret samt under Halset mod Kropdalen; fremdeles (efter Bryn) ved Brøttem og Grubbe; på Bynesset findes den også længre fra Fjorden indenfor Myrene neml. på Høiden ovenfor Berg; endvidere Ingdalen, Lensvigen, mange Steder på Nordsiden, if. Br. i størst Mængde og høiest over Havet i Ramslien o. s. v; til Grande i Mosvigen; i Væran skal den ikke findes.

Humulus lupulus: Tomset, Bjerkemarken, Randlien i svær Mængde; Amdal i Selbo (Br.); nærmest under Hoemmen ved Jernbanetunelen i stor Mængde; på Bynesset foruden forhen nævnte Steder, i Bergåsen og i Skjefstadbergene på Leinstranden.

Salix pentandra, om hvis Forekomst Intet er anført i Thr. Fl., er ret almindelig: Hladehammeren ved Krudthusene, Bak-aunetmarken, Byåsen mod Sommersæteren, i størst Mængde på Myrene syd om Kystad o. m. fl. St.

Af **S. triandra** står mange Buske langs den gamle Jernbanelinie syd for Broen, som muligens engang have været plantede, men den forekommer vild langs Elven, ved Stavne &c. samt på de i Thr. Fl. nævnte Steder (*S. amygdalina*).

S. hastata. I Tømmerholdalen og flere Steder nær Jonsvandet, (større Form), paa Myrene under Gråkallen liden og smalbladet (*alpestris* Bl.).

S. glauca Under Gråkallen, Rundheja og i Tømmerdalen især nærmest som *cinerascens crassijulis* A. Bl med tykke, næsten rosenrøde Rakler endnu i Slutningen af August, samt også som Formen *virescens* med glatte, glinsende Blade. Den går måske idetheletaget længere ned til Fjorden end følgende og er på de fleste Steder almindelig i Lavlandet; på Thorshougen på Stadsbygden findes 1 a 2 Buske, som formedelst de violette Grifler m m. synes at måtte henføres til den sjeldne Bastard *glauwantha* A. Bl.

S. lapponum forekommer på noget højere liggende Myrer

øst for Byen, såsom på Jonsvandets Østsiden fra Moen til Bratsberg; Mostadmarken, Selbo o. s. v. hyppig.

S. lanata især hyppig i Selbo langs Nea; neppe i de nærmeste Trakter.

S. herbacea. Nærmest findes den på Gråkallen og Vasfjeldet (Br.); på Garten og Hitren fandt jeg den i Havets Niveau.

S. reticulata. Stor og rigeligt under Rundheja (350 M.), mangededs tiltrykt de lodrette Bjergvægge og med uåbnede Rakler endnu i September; på Vasfjeldet (Br.); forhen ikke fundet nærmere end Jervfjeldet.

Oxyria digyna. Den er ikke almindelig i alle Fjeldtrakter; således har hverken Bryn eller jeg seet den på Nordsiden og efter Nissen findes den i Ørkedalen ikke på Fjeldene, men kun ved Elvebredden, hvorhen den altså må være kommen fra fjernere Trakter. I sidste Sommer fandt jeg den i Mængde under Rundheja og derfra langs Klefstadelven og på Skråningerne ved Kongeveien næsten til Engene (lidt over 100 M.); forøvrigt er den ikke truffet førend i det øvre af Guldalen samt i Selbo.

Daphne mezereum forekommer i Ramdalen på den mod Syd vendende Side, på Kalkbjergene op til over 300 M. o. H. og der af 1,5 Meters Høide og idetheletaget i Trakterne på Sydsiden af Fjorden på mange Steder, medens den endnu ikke er fundet på Nordsiden.

Valeriana officinalis, som forhen ikke er fundet i det Throndhjemske, forekommer (if. Br.) fleresteds på Nordsiden.

Erigeron elongatus er (af Br.) fundet på Lexvigstranden samt ved Brøttem i Selbo. Ikke optaget i Throndhjems Flora, da den ikke var fundet nærmere end i det østlige Selbo og Thydalen.

Matricaria chamomilla i store Grupper på Jernbanetomterne i de senere År.

Centaurea jacea findes også ganske nær Byen, nemlig på de øvre Bakker ved Berg mod Sydsiden.

Anthemis tinctoria udbreder sig tydeligt; i sidste Sommer fandtes den i Mængde på Enge på Opstrinden, især ved Kvam-

men og Lien samt ved Stene; ved Leangen Station; på Bynesset nær By o. fl. Steder.

Saussurea alpina findes endnu i ikke ringe Mængde på Nordsiden af Hladehammeren samt i Østmarken ganske ved Fjorden; syd for Byen har jeg fundet dens nederste Grændse på Myrene under Bjerk og Tomset; på Byåsen udenom Skiferen hyppig, men går ikke (som *Mulgedium*) ned i Dalen ved Krop. I Ørkedalen (if. Nissen) neppe lavere end 800 Fod.

Lappa minor. I Blaklien, Tomseturen, Randlien, i Kropdalen rigeligt, i Skjefstadsbjergene; efter Bryn ved Hindreim, Bjørnebo i Lexvigen, Vagnvigen, Haltbrækken, alt ligeledes mest i Urer. De ved Møllehougen og Søberg (cfr. Not. I) høre også hid.

Mulgedium alpinum På Byåsen udenom Skifferen, såsom i Tømmerdalen og på Østsiden omkr. Lerbroen og Kystad i Mængde med Elven forbi Forsøget ligetil Udløbet ved Sluppen samt i Hougen nord om Havsten, den nederste Grændse på Nidelvens Vestside; øst om denne går den ned til Bjerk. På Nordsiden af Fjorden fleresteds ganske til Havets Niveau

Lampsana communis. Ved Byen, undtagen tilfældig på Agre, kun fundet i Tomseturen; på Nordsiden hyppig i Lier og Urer.

Lactuca muralis. På Sydsiden i sidste Sommer fundet ved Brøttem, Grubbe og Solem i Selbo (Br.); på Nordsiden er den meget hyppigere, til Modalen og Beistaden, dens Nordgrændser. Cfr forøvr. Thr. Fl. og Br. I c.

Lobelia Dortmanna. Da ingen Voxesteder er opgivet i Thr. Fl., anføres følgende: Jonsvandet, Hammervandet? Lexdalsvandet, hvorfra den er angivet af Gunnerus og hvor jeg har seet den; Storvandet i Vagnvigen (Br.); Byevandet i Børsen, Sognsjøen, Gagnåsvandet, Våvandet o. m. fl. St. i Ørkedalen (Nissen).

Campanula cervicaria. I sidste Sommer har jeg fundet den på et Par nye Steder, neml. strax syd for Tillerbroen i Ur samt ved Aunet i Bakkerne syd for Gården og Veien, på Kalkstenbjerg.

Galium mollugo synes at vise sig mere og mere og er navnlig fundet omkr. Rotvold og Leangen.

Asperula odorata. Nærmest Byen findes den i Bakken bag øvre Bleken. Flere fjernere nye Voxesteder cfr. Br.

Viburnum opulus. Andre Voxesteder ere: Bakaunet — og Persaunetmarken, Tømmerhol, Tomsetdalen, Bjerk, „Lien“ og Tillerbroen lige ved Veien, Bakkerne øst om Havsten, Halset og i Bymarken på Høiden ovenfor Trolla. Efter Br. næsten overalt, hvor han har fundet Alm.

Mentha arvensis. Ikke almindelig; f. Ex. Grilstaddammen, Humlevigen, Kropdalen, Granåsen; på Stadsbygden o. fl. St. hyppig.

Stachys sylvatica har nu vist sig at være ganske almindelig, skjønt den forekommer sparsomt paa Indstrinden og Byåsen. Ved Bækken under Hoemmen nær Jernbanetunelen begynder den tilligemed *Campanula latifolia* pludselig i tætte Masser, der følge hele Kropdalen helt op forbi „Forsøget“ ikke blot i Krattet men på Ager og Eng, så at de (tildels med *Struthiopteris* o. fl.) næsten give dette Strøg et særegent Præg.

Calamintha clinopodium. Forek. fremdeles i Persaunetmarken, Blaklien, Tomseturen, Blekenbakkerne i Mængde og op til 300 M. Randlien, Halsetbakken (i Almekrattet) og Kuseturen ved Jonsvandet; ligeledes mange flere Steder på Nordsiden som oftest med Alm (Br.)

C. acinos bemærkedes ikke i nogen af de ved den foregående nævnte Lier, førend ved Randlien i Bratsberg; efter Br. i „stor Mængde ved Grubbe i Selbo“ samt i Haltbrækken. Den synes at være mindre udbredt end foregående.

Myosotis hispida. I „Apotheket“ på Bynesset samt (if. Br.) på Lexvigstranden, Artens Nordgrændse.

M. palustris. Der kjendes kun 1 Voxested for denne ved Trondhj; den findes i tætte Masser på Loholtmyren i Grøfterne og derfra ned mod Berg (cfr. Thr. Fl.), hvor den blomstrede endna i October. Efter Bl. (Bidr. 86) også nær Levanger.

Echinosperrum deflexum har jeg fundet på følgende Steder: I Tomseturerne i Mængde og af svær Høide, i Haltbrækken og

i Gevingåsen nær Hel; efter Bl. i Stjørdalen (måske det samme Sted som sidstnævnte); efter Norm. ved Lundemo.

Cuscuta epilinum forekom (if. Nissen) i Sommeren 1868 i særdeles store Masser i Ørkedalen, hvor den forhen enkelte År var fundet meget sparsomt. Ellers nordenfjelds kun fundet sparsomt i Støren (Bl.)

Polemonium coeruleum er også fundet under Gråkallen (Br.) samt i Uren indenfor Tillerbroen i Bratsberg, hvor jeg bemærkede den i sidste Sommer.

Hyoscyamus niger, som kun få Gange er fundet nordenfjelds, viser sig ikke villig til at udbrede sig; på Tutterøen og ved Melhus, hvor den var fundet for længre Tid siden, har jeg senere ofte søgt den forgjæves; dog fandtes den (if. Overlærer Dahle) endnu i Sommeren 1886 i Stjørdalen meget frodigt ved Suterøen, hvor Fartøier lægge til.

Verbascum thapsus er nærmest Byen fundet i Tomseturen.

Scrophularia nodosa forekommer også i Tomseturen, Blaklien, ved Tømmerhol og i Halsetbakken (Almekrattet), Brøttem, Haltbrækken, Selbo, Lensvigen og Nordsiden (Br.) o. m. fl. St.

Bartsia alpina sparsomt i Bymarken og helst udenfor Skifferen: Gjetefjeldet og Rundheja; i fjernere Fjeldtrakter almindelige; på Nordsiden i Lavlandet.

Odontites rubra må optages i Fortegnelsen over Throndhj. Omegns Planter; den er (if. Br.) fundet i Østmarken samt i Ørkedalen; forhen ikke bemærket nordenfjelds.

Primula elatior i ikke ringe Mængde ved Sluppen, hvor den ikke vides at være dyrket; ligeledes i Østmarken (if. Br.) Forhen ikke med Sikkerhed fundet i Norge.

Lycimachia (Naumburgia) **thysiflora** forekommer efter Gunnerus i Dammen på Bakke, hvor jeg stadigt har bemærket den lige til 1885, da Anlægget blev forandret; i Byens Nærhed er den ikke hyppig; fra Leangenbugten af findes den temmelig hyppigt i Fjæren; øst for Byen fra Loholtmyren og især rigeligt i Vikeraunskjærnet; fremdeles i Kropdalen; ellers almindelig, også

på Nordsiden, hvor til de af Br. anførte Steder kan føies Buanmyren rigeligt, Lexvigstranden i Fjæren, Garten i Grøfterne.

Oxycoccus palustris har jeg fundet nærmest Byen på Loholtmyren, hvorfra den også anføres af Gunnerus (Stenemyren) og på Byåsen; ellers almindelig; Formen *microcarpus* på Byåsen og i detheletaget hyppigere end *α*.

De Steder, hvor **Calluna vulgaris** indtager de største Strækninger omkr. Byen, ere Bymarken, især på Skifferen over den sydligste Del af Gjetefjeldene til Tømmerdalen og Gråkallen og over Solemåsen forbi Livandet og Tyvandet („inter Lievandet & Tyevandet copiose“ Gunnerus) samt på Østsiden af Byen over Høiderne øst om Stene og Loholt til Dalen ved Tømmerhol, hvor den fortrænger en stor Del af den øvrige Vegetation og udbreder sig mere og mere på Myrene (cfr. N. Fl. p. 1287).

Diapensia lapponica. Foruden på Gråkallen (henv. 600 M. o. H.) og Vasfjeldet (henv. 700 M.), forekommer den på Svarthejen i Lensvigen (omkr. 400), Galgebjerget i Rissen (300); på de høiere Fjelde i Ørkedalen (Nissen), på Stjørdalsfjeldene (N. Fl.)

Sanicula europæa, som forhen ikke var fundet nordligere end Stangvigen, blev i Sommeren 1886 fundet på Lexvigstranden af Bryn.

Ægopodium podagraria har i de sidste År udbredt sig langs den gamle Jernbanelinie ved Valene og på Domkirkegården; andre Voxesteder ved Byen ere Smedstuen, Sverresli o. s. v.

Conium maculatum fandtes atter i 1886 i svær Mængde på samme Steder som forhen (cfr. Not. I.)

Sedum anglicum. Hitren øst for Havn i Mængde, Garten, Bejan, Storenesset på Stadsbygden samt (if. Br.) i Vagnvigen, det østligste Sted, hvor den er fundet, medens den aldrig er bemærket på Sydsiden af Fjorden.

S. rupestre er foruden på de forhen nævnte Steder også fundet ved Saxvig (Cand. Conradi) og „hist og her mellem Hindreim og Lexvigen“ (Br.)

Saxifraga cotyledon. I Bymarken (cfr. Not. I) udenfor

Skifferen såsom i Uerne under Rundheja og i Bergsskaret; øst om Byen begynder den i Dalen ved Tømmerhol og Blekenmarken; rigeligt i Ramdalen og Bjergene ved Solem og Flaten ved Jonsvandet, samt i Mængde i Katvolden, Rønningsskaret o. s. v.

S. oppositifolia. Angivelsen i Thr. Fl er unøjagtig. Den er vel ved Byen almindelig endog helst lavt nede: på Høiden ved „Åsveien“, ved Trollaveien og på Nordsiden af Hladehammeren, hvilket allerede er omtalt af Gunnerus, i Devlehavnen i stor Mængde lige ved Fjæren, hist og her ind over Strinden til Humlevigen; viser sig atter i Uerne under Rundheja o. s. v., men synes at savnes i mange Trakter; saaledes blev den hverken af Bryn eller mig fundet på Nordsiden; if. Nissen kun fundet på 1 Localitet i Ørkedalen; efter Br. ved Grubbe i Selbo.

Thalictrum simplex. I Bjergene mellem Tillerbroen og Rønningen samt (efter Br.) i Buvigen. Ny for Throndhjems nærmere Omegn; forhen (if. N. Fl.) i Holtålen og det indre Værdalen.

Anemone hepatica: Blaklien, Bleken og i Ramdalen på Kalkbjergene op til næsten 400 M. o. H. samt i Randlien og indover; i Kuseturerne ved Jonsvandet omkr. 200 M., på Byåsen i Bjergene ovenfor Schønningsdal samt under Rundheja omkr. 350 M. og omkr. 200 M. højere end den nederste Grændse for *Azalea procumbens* på samme Sted. Efter Br. også sparsomt i Selbo, hvor den forhen ikke var fundet.

Ranunculus aconitifolius er ikke fundet omkr. Byen på lang Afstand. Den forekommer, ikke „hist og her“ som i Thr. Fl. angivet, men i Mængde på mange Steder i inferalpine Lier i Dalene, Stjørdalen, Selbo, Sognedalen, Ørkedalen såsom ovenfor Evjen temmelig langt ned og på Nordsiden; kun i Vagnvigen med Bække til Havfladen (Br.)

Aquilegia vulgaris. I Blaklien i fuldkommen vild Tilstand i Selskab med *Campanula latifolia*, *Stachys sylvatica* m. m.

Actæa spicata. I overordentlig Mængde i Blaklien, i Hougene ved Tømmerhol, i Tomsetdalen, i Ramdalen i selve Gran-skoven omkr. 300 M. o. H. i Bymarken rigeligt 300 M. o. H. i Skaret ovenfor Tempervolden.

Turritis glabra: Blaklien, Tomseturen, Ramdalen, Randlien og Selbo; endvidere i Tangvigen, Lensvigen o. fl. St. cfr. Br.

Cardanime hirsuta. Fra Rundheja gennem Skovene ned til Bynesveien og Klefstadelven.

C. impatiens, som forhen ikke var fundet på mange Steder i Landet, har nu vist sig ikke at være sjelden i det Throndhjemske; foruden på de i Not. I nævnte Steder er den (af Br.) funden i stor Mængde i Modalen, Lensvigen og Buvigen.

Draba incana. På Byåsen, hvor den forhen ikke var fundet, forekommer den i Mængde i Selsk. med *Anemone hepatica* i de steile Bjerge og Urer ovenfor Schønningdal, hvor *Calluna* savnes.

D. hirta, forhen for det Throndhjemske kun angivet for Ørlandet, forekommer i Mængde i Blaklien og samtlige Bjerge mellem Tomset og øvre Bleken; overalt i Frugt i Juni.

Alliaria officinalis, en i det hele taget meget sjelden Art, fandtes i Tomsetbjergene samt i Hestdalsuren på Lexvigstranden (Br.); ved Haltbrækken har den (if. Samme) udbredt sig meget også som Ukrud i Agre.

Anm. I Bl. Bidr. 86 anføres *Lepidium ruderales* som af Bryn fundet ved Throndhj.; dette skal være efter Bryns Udsagn *L. campestre*: den førstnævnte er ikke fundet her.

Diploxaxis tenuifolia i Potetesagre ved Møller i Kropdalen*)

Nuphar luteum forekommer på mange flere Steder, især i Søerne i Malvig og Mostadmarken; på Nordsiden (if. Br.) i Langkjernene og Kråkemokjernene på Lexvigstranden.

Viola mirabilis i Kuseturen ved Jonsvandet (omkr. 200 M.), i Hougene omkring Tømmerhol, i Blaklien, Tomsetlien, Blekenbakken rigeligt, i Ramdalen til henv. 400 M. i Randlien, Grubbe (Br.), Haltbrækken, Lensvigen og mange Steder på Nordsiden (Bryn).

Silene acaulis findes nærmere end anført i Not. I, nemlig i

*) Mange Arter, som forhen ikke el. sjelden ere fundne i Throndhj. Omegn, forekom i disse Agre: *Lolium temulentum* og *linicola*, *Centaurea cyanea* i Mængde, *Anthemis arvensis*, *Lithospermum officinale*, *Meum athamanticum*, *Silene armeria*, *Agrostemma githago* (i stor Mængde), *Papaver rhoeas*, *Camelina sativa* o. fl.

Mængde under Rundheja ned gennem Granskoven på de store Stene i Uren og til Bynesveien (omkr. 150 M. o. H.) Den er neppe almindelig i alle Fjeldtrakter, da den ikke er bemærket på Nordsiden; efter Nissen forekommer den i Ørkedalen „på høiere Fjelde“.

Melandrium vespertinum. Efter N. Fl. forekommer den i de østlige Dele af Throndhj. Stift. Jeg har seet den i Mængde på Stadsbygden, såsom ved Kirken samt på Ørlandet; ligeledes findes den i Ørkedalen; nedenfor Gården øvre Bleken på Strinden forekommer den i tydelig vild Tilstand hængende frodigt og rigeligt ned over de lodrette Bjergvægge. Den er dog i det Hele ikke almindelig.

Dianthus deltoides. I Mængde i Skenalddalen og tydeligt vild (Nissen).

Hypericum hirsutum i Mængde i Blaklien, Tomseturen, Blekenbakken, Randlien; if. Br. ved Brøttem, Grubbe, Haltbrækken, Lensvigen, Modalen, Vangvigen o. fl. St på Nordsiden; derimod bemærkede jeg den aldrig i Stadsbygdens Lier.

H. perforatum er derimod hyppig på Stadsbygden, men ikke omkring Throndhj.; her har jeg kun seet den i Blekenbakken i Selsk. med foregående og *H. quadrangulum*.

Epilobium alpinum er temmelig almindelig i lidt høiere liggende Trakter, såsom i Ramdalen, ved Tømmerhol og i Bymarken udenfor Skifferen navnlig under Rundheja og ved de fra den kommende Bække; ligeledes i Ørkedalen, Lensvigen og Lexvigstranden (Br.)

Alchemilla alpina forekommer også i Bymarken (cfr. Not. I) helst udenfor Skifferen og der f. Ex. nord for Ilsvigen og hist og her til Trolla nær Fjorden; atter i Høiderne under Gråkallen og i stor Mængde under Rundheja og atter syd for Skifferen mellem Lerbro og Kystad lige ved Kongeveien; øst og syd for Byen har jeg kun bemærket den i noget fjernere Fjeldtrakter.

Geum intermedium, som ikke er optaget i Thr. Fl. har jeg for mange Ar siden fundet i Krat på Nidarøens Sydside nedenfor Elgesæter; af Nissen er den fundet i Ørkedalen, af Bryn ved Ramsø i Modalen; ved Levanger (N. Fl.)

Potentilla norvegica forekommer (if. Knudtzon) også i Mængde i Melhus.

Melilotus officinalis synes at ville udbrede sig mere og mere, jeg fandt den i sidste Sommer også på Bynesset ved Brå, på Gruspladse på Domkirkegården og i store Grupper på Jernbanetomterne o. fl. St.

Orobus vernus. Tømmerhol, Blaklien, Bleken, Randlien o. m. fl. Steder (cfr. Br.)

Orobus niger findes endnu på Hladehammeren, hvor den har holdt sig på et vanskeligt tilgængeligt Sted (på den bratte Skrent under Heimstad) og hvor jeg gjenfandt den i sidste Sommer; ellers ved Byen kun fundet sparsomt i Tomsetbjergene i Almekrattet; fortsætter sig fra Stadsbygden op gennem Modalen (Br.), dens Nordgrændse.

Vicia sylvatica på mange Steder; også i Bymarken udenfor Skifferen og der i Skaret bag Tempervold (300 M.) i stor Mængde med Actæa samt i Uerne nedenfor og syd for Rundheja ovenfor adskillige alpine Planter (noget over 300 M. o. H.)

Vicia villosa. På Grusdynger på Domkirkegården Sommeren 1886 sparsomt i Selsk. med *Ervum hirsutum*, *Trifolium arvense*, *Melilotus*, *Fagopyrum esculentum*.

III.

Ht Fl. = Hartman, Handbok i Skandinaviens Flora.

Anderss. = Andersson, Plantæ Scandinaviæ. I. Cyperographia.

Disse Notitser, som ere Resultat af Undersøgelser i Sommeren 1887*), indeholde dels nye Voxesteder for sjeldnere og sporadisk forekommende Arter dels bestemtere Angivelser af Grændserne for mere udbredte Planters Forekomst. Det er især de subalpine Arters Grændser ned mod Lavlandet, som tydeligst kunne betegnes, ligesom det også især er disse, der forekomme hyppigt i visse Trakter, medens de savnes i andre nærliggende og som derfor her blive omstændeligst omhandlede.

Når man i Thronhj. Omegn vil søge Fjeldplanter — der forøvr. ikke bestå af mange Arter — finder man ikke flere, jo højere man stiger op. På de enligt liggende, veirhårde Højder er Vegetationen meget tarvelig og Phanerogamerne bestå hovedsageligt af *Azalea procumbens*, *Arctostaphylos alpina*, *Empetrum*, *Juncus trifidus*, *Carex rigida*, *Hieracium alpinum*, sjeldnere *Dianthus*, *Lycopodium alpinum*, *Gnaphalium supinum*, *Sibbaldia* og *Salix herbacea*. Men på Siderne af Fjeldet, i Fjelddale, Skar og Urer, ofte endog langt nede findes et langt større Antal subalpine Arter. De Trakter i Omegnen, hvor disse gå længst ned, ere Tømmerdalen, Siderne og Urerne langs Rundhejen, Bodsbergshejen og Storhejen, det store Skar i Vasfjeldet fra Lysklet, Trakten ved Trangfossen og Klæbestigen samt Jonsvandets sydvestlige Side. Derimod mangler næsten al den subalpine Vegetation i de nærmeste Åser øst om Byen fra Katfolden af og i Trakten mellem Jonsvandet og Fjorden, uagtet Høiden på flere Steder går op til lidt over 400 M.

*) Not. II. tryktes i 1886.

Equisetum hiemale, som af Gunnerus er anført at forekomme ved Throndhjem, er i Byens nærmeste Omegn meget sjelden; jeg har her kun set den på Tømmerholtmyren. I fjernere Trakter derimod hyppigere.

Polypodium rhoeticum har ikke ringe Udbredelse i Bymarken og går langs Siderne af Gråkallen og de vestligere Høider henimod Bynesset; mod Byen går den (if. Knudtzon) i Selskab med Polyst. oreopteris ned til midtveis mellem Gjeten og Fagerli. I de lange bregnebevoxede Urer i det store Vasfjeldskar består Vegetationen øverst hovedsageligt af denne, dernæst af Polyst. dilatatum, dernæst især af P. filix mas, som ellers ikke gjerne forekommer i større Mængder og nederst især af Aspl. filix femina.

Woodsia hyperborea er fundet på flere Steder. Navnlig forekommer den i Mængde i Klæbstigen og der ofte næsten glat og med de nederste Finner „nyreformig kredsrunde, 3delte med brede kileformede Flige (lignende dem hos W. glabella).

Aspidium lonchitis. På den indre Side af Ranheimsvåtten, under Jervfjeldet og derfra fleresteds ned mod Selbosøen, ved Grubbe (Bryn) samt Høiderne ovenfor Teigen. Det nærmeste Voxested ved Byen er Bakkerne over Bleken.

Polystichum filix mas var. **erosum**, som synes at være en vel udpræget Form og kun findes anført for en enkelt Localitet i N. Fl., forekommer på flere Steder, navnlig på Trollaveien strax nord for Munkaunet; ligeledes (if. Br.) på Nordsiden af Fjorden

Asplenium viride har i Byens Omegn en stor Udbredelse og er, måske med Undtagelse af de allerlaveste Egne vel så hyppig som A. trichomanes. Foruden som forhen anført forekommer den i Bymarken i Trakten mellem Liavandet og Tyvandet, i samtlige Urer fra Rundheja ind mod Bynesset og i Bjergene nedenfor Urerne lige til Veien; fremdeles i Mængde i Tillerskaret, i Skjølen og det store Vasfjeldskar, i Klæbstigen, under Jervfjeldet, i Skaret fra Bratsberg ned mod Jonsvandet fra Digre mod Espås og derfra langs Jonsvandet mod Hammer; øst om dette på Indsiden af Solheimsvåtten o. fl. St.

A. Breynii, som forhen kun var fundet på 1 Localitet i Egnen, fandtes (af Bryn) på Lexvigstranden.

Botrychium boreale Milde. Denne, som er ny for Omegnens Flora og såvidt sees, også for det Nordenfjeldske, fandt jeg på Vasfjeldet, øverst i det store Skar på Fjeldsiden over Uren (i Selsk. med *Luzula spicata*) omkr. 350 M. o. H.; den kommer nærmest Formen **tenellum** N. Fl.

Isoetes lacustris, som ikke er optaget i Thr. Fl., findes i Mængde i Jonsvandet såvel ved Roten som i den østlige Ende ved Jervan og Hammer; fremdeles rigeligt i Foldsjøens Til- og Afløb i Mostadmarken og sandsynligvis på m. fl. St. Næsten alt, hvad jeg så, må henføres til β **maxima** A. Bl.

Lycopodium alpinum, for hvilken ingen Localitet er nævnt i Thr. Fl. forekommer på Gråkallen, Herbernsfjeldet, Vasfjeldet samt (if. Br) på Svartheja i Lensvigen og Kjerringklumpen på Lexvigstranden.

Phleum alpinum har en større Udbredelse i Byens Omegn end som forhen anført. Den begynder allerede sparsomt strax nedenfor Plateaet ved Sommersæteren (omkr. 200 M.) og findes i mange af de højere liggende Trakter i Bymarken navnlig i svær Mængde på Engvoldene ved Tømmerdalen, ligeledes på den indre Side af Skjelbredden omkr. Halsetaunet og Grønlien; øst og syd for Byen omkr. 300 M. på Åsen mellem Tømmerholt og Jonsvandet, på Vasfjeldet, i Klæbstigen o. s. v. men kan neppe siges at være „nordenfjelds overalt alm. lige til Strandkanterne“ (N. Fl.).

Holcus lanatus, som på Sydsiden af Fjorden kun er yderst sjelden og tilfældig, fandtes i Sommeren 1887 frodigt blomstrende på det yderste af Fjæren ved Hladehammeren, hvorhen den må være forplantet ved Fjordens Strømninger.

Hierochloa borealis er sjelden i Byens Nærhed. Ved Hladeelvns Udløb for længere Tid siden; ved Kropelven; på særegen Måde fandtes den i Ramdalen, nemlig i stor Mængde op gennem de tørre bratte Bjerge; ved Kletstadelven nær Bysæteren og Vejen (300 M.) Var. **fragrans** N. Fl.

Agrostis rubra. Under Rundheja og derfra hist og her

over Myrene ned mod Vejen vest om Tømmerdalen (250 M.).
Ny for Omegnens Flora.

Calamagrostis stricta. Især i Mængde på Stenbjerget ved Teisendammens sydlige Bred og videre forbi Sverresborg i Grøfterne langs Vejen; Loholtmyren, Teslimyren, ved Jonsvandet fleresteds, ved Hladeelvns Udløb og fleresteds indover Strinden til Humlevigen; på Oustmyren nær Heimdal o. s. v. tem. alm.

Festuca ovina vivipara (cfr. Not. II). De nederste og nærmeste Grændsepunkter ved Byen har jeg fundet at være Gjeten ned mod Vejen ved Blybjerget, Tillerskaret, Skjølen ud til Myren ved Jesmo, Jonsvandets Vestside ned til Hammer.

Carex vitilis. Hovedsageligt i inferbalpine Urer: under Gråkallen og Bodsbergshejen, i det store Vasfjeldskar og Tillerskaret.

Carex tenella, ganske stemmende med Figuren hos Anders. l. c., fandtes i få Exemplarer, såvidt erindres, i Skovtrakterne mellem Tømmerholt og Vikeraunet. Efter N. Fl. ikke funden nordentjelds.

C. loliacea er nu fundet p. m. St i Byens Nærhed: i Trakten mellem Rundheja og Vejen, i Vasfjeldskaret, Skovene på Vestsiden af Jonsvandet o. s. v.

Car. atrata forekommer fra Rundheja spredt over alle Bergene ovenfor Uerne i Bodsberg- og Storheja ned til omkr. 250 M.; er forresten fundet på nærmere Steder end i Not. II. anført, nærmest og lavest i Skjølen og Vasfjeldskaret og fremdeles på Jervfjeldet.

C. aquatilis. Jonsvandet ved øvre Jervan. Sjelden.

C. fulva N. Fl., der af Mange opstilles som en Var. af *hornschuchiana* og som forhen ansæes for sjelden, er almindelig; begge forekomme oftest sammen, undertiden er den ene el. den anden den overvejende; fulva er hyppig i Strinden på Bakaunemyren, Stenemyrerne, Bratsberg, Jonsvandet især ved Berget, på Byåsen og Vasfjeldet op til 300 M.

C. rariflora. Under Rundheja på Myrene omkr. Kjernene i Dalen samt på Storheja i Selsk. med Azalea, som her forekom i stor Mængde på selve Myrene. Ny for Omegnen.

C. ampullacea navnlig i svær Mængde i Jonsvandet og af overordentlig Størrelse, ofte med Hunax af 80—100 mm

Chætospora ferruginea. Denne hos os sjeldne Art, som forhen kun synes at være fundet på et Par Steder (i det Søndenfeldske) for længere Tid siden, fandt jeg i sidste Sommer på Myrene mellem øvre Jervan og Fjeldet henv 300 M. o. H. temmelig rigeligt, hvor Bunden skal være kalkholdig. Den afviger noget fra Figuren hos Anderss, ved at Svøbbladet er noget længere end det sammensatte Ax, som dog er noget kortere end på nævnte Figur.

Scheüchzeria palustris. Rigeligt på Stavangermyren mel. Jervan og Mostadmarken nær Kjernet, i Selsk med *Car. chordorhiza*

luncus effusus, forhen på Sydsiden af Fjorden kun fundet i Stjørdalen, forekommer på Myrene over øvre Jervan af overordentlig Størrelse i en Høide af omkr. 300 M. o. H. og lidt høiere end den alpinske **l. biglumis** på samme Sted, som ogsaa er det uærmeste og laveste Voxested for denne i Omegnen.

l. triglumis. Angivelsen i Thr. F. er unøjagtig. Den hører til de Arter, der (ligesom foreg.) forgjæves er søgt i alle Bymarkens og tilstødende Fjelde; heller ikke angives den for Trakterne ved Nordsiden. Den begynder øst om Byen ved Klæbstigen og forekommer indenfor denne i Mængde paa Myrene næsten ned mod Teigen (omkr 170 M) og videre i Selbo; i Ørkedalen (Nissen).

l. trifidus Endvidere på Bodsbergsheja og Storheja, Vassfjeldet, Jervfjeldet samt Strandfjeldene, aldrig hverken af Br. eller mig bemærket i Lavlandet (Efter N. Fl. ved Nidelven).

l. supinus er i Byens Omegn meget sjelden; jeg fandt den på Sydsiden af Fjorden først i sidste Sommer, ved den indre Ende af Jonsvandet, ved Hammer og Jervan, hyppig i Grøfter og ved Bredderne af Kjern samt nær Foldsjøen i Mostadmarken I et lidet Kjern strax indenfor Skjølen en Form (nær v. subverticillata Ht. Fl.) med overordentlig lange, tynde og flydende Stængler i tætte Masser samt stærkt vivipar.

Luzula spicata er nærmest Byen fundet i Vasfjeldskaret i den høiere liggende Del fra lidt over 300 M., talrig.

Orchis incarnata. Sparsomt på Myr under Herbernsfjeldet 350 M. o. H, det eneste bekjendte Voxested på Sydsiden i Omegnen.

Orchis cruenta, Müll. N. Fl. fandtes i sidste Sommer på Tømmerholtmyren (Kalkbund.) Ny for Omegnens Flora.

Peristylis albidus er ikke sjelden i Bymarken, allerede mellem Ladevolden og Tempervolden nær Veien samt i Tømmerdalen; ligeledes fandt jeg den paa den anden Side af Fjeldene, ved Halsetaunet og Skjelbredden i ikke ringe Mængde.

Goodyera repens, som i N. Fl. angives at voxe ved Trondhj. men senere ikke er fundet her, fandtes i sidste Sommer på adskillige Steder: På Toppen af Rundheja samt i Urene under Bodsbergshejen på lyngbevoxede Stene, og på samme Måde i Mængde i Vasfjeldskaret samt ovenfor Jervan i Lyngskov.

Potamogeton prælongus i tæt Mængde i Dammene ved „Prøvens Mølle“ i Kropdalen ved Siden af rufescens, fremdeles i Vikeraunkjønnets indre Ende

Potamogeton perfoliatus i svær Mængde i Jonsvandet, navnlig fra Roten til Osen, ved Hammer og øvre Jervan, af mere end Meters Længde, nærmest som „ovato lanceolatus N. Fl.“, måske frembragt ved den overordentlig høje Vandstand i 1887 (se under Lobelia).

Sparganium hyperboreum i Mostadmarken ved Elven øst om Viken. Ny for Omegnens Flora. I Thydalen, hvorfra den angives i N. Fl. har jeg seet den.*)

Salix arbuscula N. Fl. På Høiderne mellem Tømmerholt og Jonsvandet ned mod Røstad ved Bækken sparsomt. Ny for Omegnens Flora. Gunnerus angiver S. arbuscula at voxe ved Havsten, hvor hverken denne el. S. phylicifolia findes.

*) Jeg antager at have begået en stor Feil i Not. II. ved under Sp. natans at citere Norman, idet jeg nu ikke kan finde det Anførte i de benyttede Skrifter af ham; hvis Citatet er urigtigt, kan jeg ikke forklare Feilen anderledes end, at jeg under Arbeidet har kastet Øiet på det på foranstående Blad nævnte Potamogeton natans.

Den af ham benævnte *S. arbuscula* er neppe identisk med nogen af de 2 ovennævnte.

Medens i Bymarken *Sal. glauca* er den hyppigst forekommende i de mod Fjorden vendende Trakter nord for Fjeldene, er *S. lapponum* den overvejende fra Fjeldmyrene og på den indvendige Side ned mod Skjelbredden og hist og her ned over omtr. til Kystad. Med denne og *S. aurita* findes en Form, som synes at være Bastard af begge, såsom ved „Marken“ ved Skjelbredden og på Lyskletmyren i Klæbo.

S. herbacea findes på Siderne af Rundheja, 400 M. o. H. rigeligt.

Oxyria digyna forekommer sjelden og tilfældig lige til Fjorden såsom ved Trollabækken; udenfor Bymarken begynder den nærmest i Vasfjeldskaret og i Mængde på Vasfjeldet, i Trakten omkr. Trangfossen, Brøttem og Klæbstigen, Jeryfjeldet og derfra med Bækkene ned i det højere Mostadmarken, men fandtes ingensteds helt ned til Jonsvandet.

Gnaphalium supinum, forhen ikke bemærket i Byens nærmeste Omegn, forekommer på Siderne af Rundhejen (omtr. 400 M. o. H. i Selsk. med *Salix herbacea*) samt hist og her over Storhejens Plateau; fremdeles i Mængde på Vasfjeldet og der gennem det store Skar langs Sæterstjerne ned til omkr. 250 M. ovenfor Lysklet i Melhus.

G. norvegicum i Tømmerdalen, det nærmeste Voxested ved Throndhjem,

Erigeron elongatus i Mængde og af stor Frodighed i Klæbstigen. Den i det nærliggende „Skjølen“ forekommende Art, som i Habitus ligner denne, tilhører derimod *E. acre* (Skalfrugterne hårede), nærmest *E. dröbachense*.

Lactuca muralis findes endvidere i Kusetmarken.

Valeriana officinalis (non *sambucifolia*) i Tømmerdalen; forhen ikke fundet ved Sydsiden af Fjorden.

Lobelia dortmanna findes i ganske svær Mængde i Jonsvandet, såvel ved Jervan og Simen som især fra Roten til Osen, men i den overordentlig kolde og regnfulde Sommer 1887, da Vandstanden stadigt var usædvanlig høj, voxede Stængelen til

over 1 Meters Højde, uden at Blomsterne vare udsprungne endnu d. 9de September, med Undtagelse af nogle små Exemplarer nærmest Bredden. (Det samme var også Tilfældet med Nuphar).

Campanula glomerata er på adskillige Steder forvildet, men i Haver i Klæbo fandtes Exemplarer, der med Sikkerhed vidstes at være indplantede fra „Stigen“, som ligger langt fra menneskelig Bopæl.

Asperula odorata højt oppe i Vasfjeldurerne i Selsk. med adskillige subalpine Arter (som *Carex atrata* o. fl.)

Viburnum opulus (i Selsk. med **Corylus**) i Jervfjeldurerne, antagelig over 300 M., hvilket for begge hører til de højest liggende Localiteter ved denne Bredde.

Veronica saxatilis i Vasfjeldurerne i det store Skar lige ned i Høide med Hafdal, omkr. 150 M. o. H., det nærmeste og laveste Voxested; efter Br. ved Grubbe ved Selbosøen.

Euphrasia gracilis overalt i Markerne mellem Jonsvandet og Jervfjeldet; ligeledes fleresteds på Nordsiden af Fjorden (Br.) Ny for Omegnens Flora.

Primula stricta. I ikke ringe Mængde i Vasfjeldskaret.

Pyrola media er ingenlunde sjelden, skjønt ikke massevis forekommende; den traffes i sidste Sommer på mange Steder omkring Jonsvandet, i Bymarken langt op i Fjeldregionen (omkr. 350 M.) og til samme Højde på Vasfjeldet o. fl. St., næsten altid i Selsk. med *P. minor* & *rotundifolia*, men står i Blomst længe efter at disse ere afblomstrede.

P. chlorantha, som for lang Tid siden i Hartm. Flora er anført som fundet ved Throndhj. men længe har været søgt forgjæves, traf jeg endelig i sidste Sommer nemlig ved Opgangen til Ramdalen øverst i Lierne på venstre Side i Selsk. med *Aspidium lonchitis*.

Monesis (Pyrola) uniflora. Nær Byen kan den findes i største Mængde i Skovene indenfor Bymarken fra Foden af Gråkallen og Herbernsfjeldet nedover til Bodsberg, tildels i Selsk. med *Listera cordata*, som også her forekommer i usædvanlig Mængde; endvidere fra Granskoven ved Krop gennem Tiller, Klæbo, Jonsvandstrakten o. s. v. almindelig; for få År siden

fundtes den endnu på Hladehammerens Nordside ned mod Fjorden i Birkeskov; i Rotvoldskoven forekommer den endnu; efter Gun. ved Berg, hvor den neppe nu findes.

Diapensia lapponica forekommer temmelig nær Byen (foruden på Gråkallen) i stor Mængde, neml. overalt på Plateauet af Bodsbergsheja og Storheja allerede fra en Højde af lidt over 300 M. Forøvr. også på Jervfjeldet.

Saxifraga stellaris savnes i alle nære Fjeldtrakter undtagen Vasfjeldet, hvor den tvertimod forekommer i Mængde og gennem det store Skar går ned i Højde med Engene ved Lysklet og Hafdal, neppe 200 M. o. H. Selbofjeldene hyppig, Lexvigstranden (Br.), Ørkedalen (Nissen).

Saxifraga aizoides forekommer på mange Steder især langs Bække og i Fjeldskar i stor Mængde, medens den ofte savnes i andre nærliggende Trakter. På Stenbjerget begynder den med Bækken fra Gjeten og går derfra på den ene Side ned til Teisendammen, på den anden i Trakten om Fagerli og ved Høvringen lige til Fjorden, hvilket sidste allerede er nævnt af Gun. (Fl. n. S. autumnalis). Indenfor den egentlige Bymark på den anden Side af Vandskillet findes den i langt større Mængde, fra lidt ovenfor Bysæteren over alle Urer og langs alle Bække ned mod Elgset og Klefstad; fremdeles i svær Mængde langs Bækken på den indre Side af Gråkallen forbi Halsetsæteren, medens den savnedes ved de andre Tilløb til Kropelven og i hele Kropdalen. Syd for Byen begynder den i Tillerskaret og findes i Mængde i Vasfjeldskaret samt i Skjølen og Bækkene fra Vasfjeldet (ved Sve) ned i Klæbo samt i Stigen, omkr. Trangfossen o. s. v.; den savnes på hele den udvendige Side af Åserne fra Katfolden lige til Tømmerholt, hvorfra den går gennem Skaret over og ned mod Røstad; fremdeles på Vestsiden af Jonsvandet, især i Skaret fra Bratsberg ned til Espås ved Landeveien og over Åsen fra Hammer til Bostad i Klæbo. Derimod bemærkedes den aldrig på Bergene mellem Jervan og Fjeldet og på Strøget herfra førend ved Tilløbene til Foldsjøen, hvorfra den går ned til Humlevigen. Den er ikke fundet på hele Strøget øst om Jonsvandet til Byen og Fjorden. I Haltbrækken

lige til Fjorden; hyppig ved Orkla og Gulelven. Ved Nord-siden af Fjorden uden Tvivl sjelden; jeg erindrer ikke at have set den der og Bryn nævner den ikke derfra.

S. cotyledon. Nærmeste Voxested ved Byen er Høvringsklevan.

Thalictrum alpinum forekommer også i Bymarken (cfr. Not. I) men sparsomt på Myre og langs Bække, hvor Lyngen savnes, såsom ved Foden af Gråkallen på Sydsiden og under Herbernsfjeldet samt langs Klefstadelven op mod Rundhejerne.

Anemone hepatica med hvide Blomster har på enkelt Localitet (ved Tyholt nær Byen) holdt sig gennem en lang Årrække.

Ranunculus aconitifolius er i sidste Sommer fundet nær Byen, nemlig i Tømmerdalen samt i større Mængde i Åserne bag Tømmerholt; nær Jonsvandet.

R. (Batrachium) aquatilis heterophyllus fandtes i sidste Sommer i tæt Mængde i Stagna af Nidelven mellem Stavne og Sluppen.

Arabis hirsuta findes i Nidelvens Dalføre på Østsiden af Elven i Blaklien, Tomset, Skaret fra Lien mod Lerås, ved Tillerbroen? i Klæbostigen, Brøttemurerne samt (if. Br.) ved Grubbe; i Vasfjeldskaret med *Draba incana*.

Stellaria uiginosa. Voxesteder (cfr. Not.) ere: Loholtmyren, Ramdalen, Vasfjeldet i Skaret op til 350 M. o. H. Bymarken f. Ex. ved Teisendammen, under Bodsberg — og Storhejen ligeledes 350 M. o. m. fl. St.; en meget stor og bredbladet Form findes på gjødslede Steder ved Huse f. Ex. ved Bjørkemyren.

Cerastium alpinum. Ikke fundet ganske i Lavlandet nær Byen. Grændserne i Trakterne omkr. Byen ere omtr.: Gjeten og Blybjerget, almindelig på Siderne af Rundheja, Bodsberg og Storheja til den øvre Ur i Brennabjerg ovenfor Megård (henv. 200 M.); fremdeles Tillerskaret, Skjølen, øverst i Katfolden og Ramdalen ved omkr. 300 M.; alt henhørende til *β lanatum*; ved Tillerbroen en næsten glat, småblomstret Form. I Haltbrækken til Fjorden.

Silene acaulis forekommer foruden som foran nævnt, også på Siderne af Bodsbergshejen og Rundhejen i Mængde.

Dianthus deltoides er også ved Byen funden som tydelig vild, neml. ved Stavne i Mængde nær Elven.

Hypericum hirsutum i Vasfjeldurerne i Selsk. med subalpine Planter.

Geranium robertianum voxer endnu i Mængde i Skjølen, hvorfra Gunnerus har anført den; forøvr. almindelig.

Oxalis acetosella. En Varietet med lysrøde Blomster har (if. Knudtzon) i en lang Årrække holdt sig på en enkelt Localitet i Rotvoldskoven i ikke ringe Mængde.

Epilobium alsinifolium. I Vasfjeldskaret begynder den henv. 350 M. o. H. og fandtes omtr. på samme Høide ved Fjeldbækene under Storheja og Bodsberg. Ny for Omegnens Flora.

Epilobium lineare. Sparsomt ved Fjeldbække under Gråkallen. Ligeledes ny for Thr. Fl.

Hippuris vulgaris er ikke meget hyppig i den nærmere Omegn; fordem i Mængde i Christiansten Fæstningsdamme; ved Osen, øverst i Kropdalen, hyppig i Bynessets Smådamme o. s. v. i flere Småkjern sydvest for Hammer ved Jonsvandet var. *longifolia* Bl.

Myriophyllum spicatum. I Mængde i Jonsvandet såvel ved Osen som ved øvre Jervan. Ny for Throndhj. Fl.

Sorbus aria, forhen i Omegnen kun fundet på Bynettet, forekommer (if. Br.) også på Lexvigstranden.

Alchemilla alpina er på Sydsiden af Fjorden sjelden i Lavlandet; foruden som forhen nævnt, findes den sparsomt ved Slupbroen vest om Elven; efter Gun. ved Berg, hvor den er søgt forgjæves; i større Mængde begynder den syd for Byen først nederst i Vasfjeldskaret og er hyppig på Fjeldets indre Side, i Trakten ved Trangfossen og i Klæbstigen, men bemærkedes ikke ned til Bredderne af Jonsvandet og i Trakten mellem dette og Fjorden.

Af Slægten Rosa findes flere Former, som ei ere optagne i Thr. Fl.

Af **Rosa canina** er **nitens** meget sjeldnere i Omegnen end

glaucescens; den første er især hyppigst på Nordsiden af Fjorden (Stadsbygdens Lier o. s. v.), hvilket også er Tilfældet med *R. dumetorum*.

R. pubescens A. Bl. findes i et Par Buske på Nordsiden af Hladehammerens Krudthuse; efter Br. i Kropdalen.

R. villosa β *glabrata*; paa samme Sted som foregående; fremdeles i Mængde ved Bakaunemyren (i Selsk. med *R. cinnamomea*) o. fl. St.

R. villosa fallax A. Bl. Nord for det øvre Krudthus på Hladehammeren i ikke ringe Mængde; såvidt vides, det eneste Voxested i Landet

R. cinnamomea (cfr. Not I.) er temmelig almindelig i alle Trakter, ogsaa vest for Byen f. Ex. i Mængde ved Vejen om Munkaunet mod Trolla, også ofte i højere liggende Trakter, Blybjerget, Bodsbergshejen, Vasfjeldets indre Side, Bratsberg og Johnsvandstrakten.

Astragalus glycyphyllus, ny for det Nordenfjeldske blev af Br. fundet i Mængde i Åsen.